

Sinergija ženstvenosti i muškosti Ivane Orleanske kao inspiracija za modne ilustracije

Guštin, Laura

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:152986>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-12**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI
FAKULTET

LAURA GUŠTIN

**SINERGIJA ŽENSTVENOSTI I MUŠKOSTI IVANE ORLEANSKE
KAO INSPIRACIJA ZA MODNE ILUSTRACIJE**

ZAVRŠNI RAD

Zagreb, rujan 2024.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI
FAKULTET

ZAVOD ZA DIZAJN TEKSTILA I ODJEĆE

ZAVRŠNI RAD

**SINERGIJA ŽENSTVENOSTI I MUŠKOSTI IVANE ORLEANSKE
KAO INSPIRACIJA ZA MODNE ILUSTRACIJE**

Mentorica:

izv. prof. art. PAULINA JAZVIĆ, ak. slik.

Student:

Laura Guštin, 0117231268

UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF TEXTILE TECHNOLOGY

DEPARTMENT OF TEXTILE AND CLOTHING DESIGN

FINAL WORK

**SYNERGY OF FEMININITY AND MASCULINITY OF JOAN OF ARC
AS INSPIRATION
FOR FASHION ILLUSTRATIONS**

Mentor:

Student:

izv. prof. art. PAULINA JAZVIĆ, ak. slik.

Laura Guštin, 0117231268

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

ZAVOD ZA DIZAJN TEKSTILA I ODJEĆE

ČLANOVI POVJERENSTVA:

1. doc.art Ivana Mrčela, predsjednica
2. red.prof.art Paulina Jazvić, članica
3. izv.prof. Blaženka Brlobašić Šejatović, članica
4. doc.art Marin Sovar, zamjenik člana

BROJ STRANICA: 79

BROJ SLIKA: 45

BROJ LITERATURNIH IZVORA: 17

BROJ LIKOVNIH OSTVARENJA: 10

DATUM PREDAJE ZAVRŠNOG RADA: 30.08.2024.

DATUM OBRANE ZAVRŠNOG RADA: 02.09.2024.

I. SAŽETAK

Ovaj rad bavi se Ivanom Orleanskom i njenim utjecajem na društvo i svijet od 15. stoljeća pa sve do danas. Njen put od „žene ratnice“ do „žene mučenice“ potiče rasprave o ulozi žena u društvu, religiji, politici i ratovanju te postaje simbolom borbe protiv rodni stereotipa. Istražuje se i problematika manipulacije odjećom, koja postaje alatom kontrole i moći. Kompleksan identitet Ivane Orleanske, koji spaja ženstvenost i muškost, učinio ju je fascinantnom figurom za umjetnike i dizajnere. Njena androgenost odjekuje temama rodne fluidnosti, pobune i vjere. Modni dizajneri crpe inspiraciju reinterpreтираjući njezinu priču kroz svoje kolekcije, čineći je tako vječnom ikonom svijeta mode.

Ključne riječi: ratnica, mučenica, kontrola, moć, androgenost, identitet

II. SUMMARY

This paper examines Joan of Arc and her enduring influence on society and the world from the 15th century to the present day. Her journey from a "warrior woman" to a "martyr woman" sparks discussions about the role of women in society, religion, politics, and warfare, and she becomes a symbol of the fight against gender stereotypes. The issue of clothing manipulation as a tool of control and power is also explored. Joan of Arc's complex identity, blending femininity and masculinity, has made her a fascinating figure for artists and designers. Her androgyny resonates with themes of gender fluidity, rebellion, and faith. Fashion designers draw inspiration from her, reinterpreting her story through their collections, making her an eternal icon in the world of fashion.

Key words: warrior woman, martyr, control, power, androgyny, identity

SADRŽAJ

1. UVOD	
2. RAZRADA TEME.....	
2.1 Povijesni značaj i njen utjecaj na društvo 15. st. i danas.....	
2.2. Intriga i fascinacija likom Ivane Orleanske	
2.3.Odjeća kao alat manipulacije i prikaz identiteta.....	
2.4. Ivana Orleanska: „zaštitnica visoke mode“	
2.5. Sinergija muškosti i ženstvenosti Ivane Orleanske.....	
3. EKSPERIMENTALNI DIO.....	
3.1. O kolekciji.....	
3.2. Revija.....	
3.3. Nakit.....	
3.4. Editorijal.....	
3.5. Ilustracije.....	
4. ZAKLJUČAK.....	
5. LITERATURA I IZVORI.....	
6. POPIS SLIKA.....	

1. UVOD

Joan of Arc, također poznata kao Ivana Orleanska, povijesna je ličnost poznata po svojoj ključnoj ulozi u Stogodišnjem ratu između Francuske i Engleske. Rođena je 1412. u Domrémyju, u Francuskoj te je tvrdila da je primila vizije svetaca koji su je uputili da podrži Karla VII. i pomogne pri oslobođenju Francuske od engleske dominacije. Njezin utjecaj bio je dubok, jer je svojom uvjerenošću i hrabrošću inspirirala francuske trupe, što je dovelo do nekoliko ključnih pobjeda, uključujući prekid opsade Orléansa 1429. godine. Ova prekretnica pomogla je otvoriti put krunidbi Karla VII. za kralja Francuske u Reimsu, učvrstivši njegovo pravo na prijestolje i podižući moral Francuza tijekom rata.¹ Ivana Orleanska utjelovila je i žensku i mušku energiju na jedinstven način. Kroz elemente duhovnosti, predanosti i suosjećanja izlazi njena ženska strana koja se često povezuje sa tradicionalnim ženskim osobinama. Bila je veoma religiozna i vođena onim što je vjerovala da je božansko vodstvo. Da dođe do svog cilja nije ju ništa moglo obeshrabititi, ni to što je bila neškolovana i nepismena žena u svijetu kojim vladaju muškarci. Njezina muška energija, s druge strane, može se vidjeti u njenoj sposobnosti da bude vođa te njenom izraženom ratničkom duhu. Nosila je oklop, vodila vojnike u bitku i pokazivala stratešku spretnost, što su sve tradicionalno smatrane muškim osobinama. Ovom kombinacijom energija postala je kontroverzna figura koja se suprotstavljala svim stigmama kakva bi žena trebala biti i kako bi se trebala ponašati. Svojim je postupcima izazivala suvremene rodne uloge i očekivanja žene tog doba.²

Joanin tragičan kraj i hrabrost kojom se borila za svoja vjerovanja i dalje inspirira ljude diljem svijeta. Rimokatolička crkva kanonizirala ju je kao sveticu 1920. godine, što ističe njezin snažan utjecaj na religijske i kulturne narative. Njezina priča postala je simbol snage i ustrajnosti, te vječna inspiracija umjetnicima koji na jedinstvene načine kanaliziraju njen duh.

¹ Pernoud, R. (1982). *Joan of Arc: Her Story*. Palgrave Macmillan.

² Vale, M. (1974). *Charles VII*. University of California Press.

2. RAZRADA TEME

2.1. Povijesni značaj i njen utjecaj na društvo 15. st. i danas

Ivana Orleanska odrasla je u Domrémyju, Francuska, u obitelji Jacquesa i Isabelle d'Arc. Živjeli su vrlo skromno a majka ju je naučila tradiciji, kućanskim poslovima i religiji. Tijekom njenog teškog djetinjstva, Francuska je ratovala ne samo protiv Engleza već i protiv frakcije Burgundaca. Već je sa 13 godina počela čuti glasove svetog Mihovila, svete Katarine i svete Margarete koji su joj prenosili Božje poruke. Tijekom sljedećih pet godina, glasovi su je uputili da povede opsadu Orléansa, Karla odvede u Reims na krunidbu i engleske osvajače istjera iz Francuske.

U veljači 1429. godine napokon je uspjela dobiti naklonost naroda koji joj je pomogao da otputuje u Chinon gdje se 9. ožujka sastala s dauphinom Karlom. Dobiva njegovu dozvolu da povрати grad Orléans, koji je sa svojim ljudima osvojila u samo tjedan dana. U srpnju 1429. godine, dauphin Karlo okrunjen je za kralja Francuske u katedrali u Reimsu

Nakon krunidbe, kralj ubrzo gubi interes za Ivanu i njene vojne savjete. Više im njena borbenost nije išla u prilog i počela je biti prijatna. Ivanu to nije pokolebalo i nastavila se boriti sve dok cijeli njen narod ne bude oslobođen. U bitci protiv Burgundaca, zarobljena je i nakon godinu dana predana je Englezima.

Englezi su je nakon mukotrpnih ispitivanja osudili kao vješticu i heretika. Na posljetku je spaljena na lomači na tržnici u Rouenu 30. svibnja 1431. godine. Nakon gotovo 500 godina, 1920. godine, papa Benedikt XV. proglasio ju je sveticom.³

Unatoč brojnim izazovima s kojima se susretala, zbog njene vjere i ustrajnosti postala je glavni simbol nade Francuskog naroda. Utjecaj Ivane Orleanske vidljiv je iz više aspekata, poput vjere, nacionalizma te novog prikaza žene u društvu.

Prekretnica u Stogodišnjem ratu zasigurno je bila pobjeda kod Orléansa. Pod Ivaninim vodstvom, francuska vojska vraća samopouzdanje i počinje osvajati teritorije koje su bile pod engleskom kontrolom. Ivana je odigrala ključnu ulogu u poticanju francuskih trupa da se

³ Yvonne Lanhers; St. Joan of Arc; <https://www.britannica.com/biography/Saint-Joan-of-Arc>

nastave boriti i ustraju za svoju slobodu. Njezina strategija i karizma usmjerili su ratni napor u smjeru koji je na kraju doveo do krunidbe Karla VII. u katedrali u Reimsu, čime je službeno priznat kao kralj Francuske. Ivanin utjecaj nije bio samo vojni. Ona je postala simbol otpora i nacionalnog jedinstva. Njezina sposobnost da nadahne ljude svojom vjerom i vizijom ujedinila je Francuze u vrijeme kad je nacija bila duboko podijeljena. Ivana je uspjela mobilizirati potporu i stvoriti osjećaj zajedništva, čime je pomogla promijeniti percepciju mogućnosti za Francusku u tom turbulentnom razdoblju.⁴

Slika 1: Koronacija Charlesa VII; Jean-Auguste-Dominique, 1854.

Jedan od najznačajnijih utjecaja bila je njezina uloga u revitalizaciji vjerskog žara u Francuskoj. U vrijeme kad je zemlja bila podijeljena vjerskim sukobima, njene su vizije i njezina nepokolebljiva vjera u Boga ujedinile francuski narod. Njezino uvjerenje kako je ona odabrana od Božje strane da spasi Francusku, odjeknulo je u masama. Ivanina religiozna predanost nadahnula je mnoge da se bore za oslobođenje svoje domovine. Njezin utjecaj na

⁴ Fraioli, D. A. (2005). *Joan of Arc and the Hundred Years War*. Greenwood Press.

društvo može se vidjeti u povećanom sudjelovanju u prakticanju vjerskih običaja i obnovljenom osjećaju vjere među francuskim stanovništvom.⁵

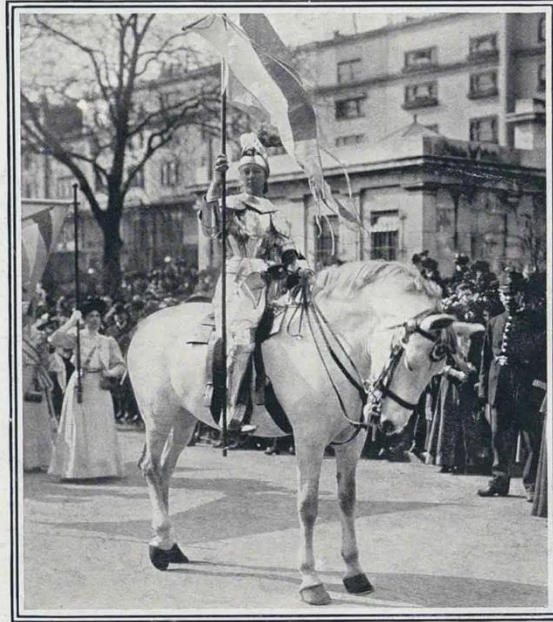
Danas je Ivana Orleanska prepoznata kao jedan od najvećih nacionalnih heroja Francuske. Njena priča o hrabrosti i patriotizmu koristi se kao inspiracija u različitim kontekstima, od literature do popularne kulture. Kao nacionalni simbol, ona predstavlja nepokolebljivu volju i snagu jednog naroda.

Ivana je također važna figura u religijskom kontekstu. Nakon što je kanonizirana 1920. godine, postala je svetica i mučenica, a njezina duhovna predanost i mistična iskustva i dalje inspiriraju vjernike širom svijeta. Kao simbol vjere i predanosti, Ivana nadilazi granice jedne nacije, dotičući živote mnogih diljem svijeta.⁶ Osim toga, Ivana Orleanska simbolizira borbu protiv rodni stereotipa. Njezino nasljeđe inspirira feminističke pokrete i podržava ideje jednakosti i pravde.⁷ Kulturno, Ivana je nadahnula brojne umjetničke radove, uključujući drame, filmove i knjige. Umjetnici i autori često koriste njezin lik za istraživanje tema identiteta i moći čime se njezina priča prenosi novim generacijama. Ivana Orleanska svojim djelovanjem ostavila neizbrisiv trag u povijesti, a njezina hrabrost i odlučnost nastavljaju inspirirati ljude diljem svijeta. Kao simbol borbe za pravdu i vjere u vlastitu misiju, njezina ostavština ostaje trajna i relevantna, nadahnjujući ljude da se suoče s izazovima s istim duhom i odlučnošću.

⁵ Hobbins, D. T. (2005). *The Trial of Joan of Arc*. Harvard University Press.

⁶ Pernoud, R. (1982). *Joan of Arc: Her Story*. Palgrave Macmillan.

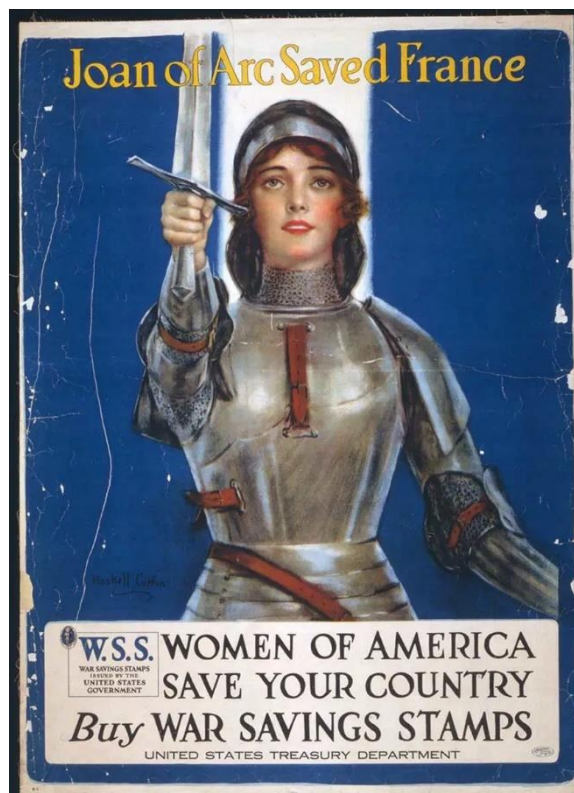
⁷ Anderson, B. S., & Zinsser, J. P. (1988). *A History of Their Own: Women in Europe from Prehistory to the Present*. Oxford University Press.

THE SUFFRAGETTES' JOAN OF ARC: MISS ELSIE HOWEY
RIDING IN LAST SATURDAY'S PROCESSION.

The procession was in honour of Mrs. Pethick Lawrence, released from Holloway Jail on the Friday. It passed through the West End on Saturday afternoon from Hyde Park to the Aldwych Theatre, where a meeting was held.

Slika 2: Elsie Howie odjevena kao Ivana Orleanska

Slika 3: propagandni poster Haskell Coffina

2.2. Intriga i fascinacija likom Ivane Orleanske

Slika Ivane Orleanske evokativna je i emocionalno povezana sa stotinama razloga koji su utjecali na ljude i njihove živote. Oko Ivane vežu se grandiozna postignuća i žrtve kojima je stekla veliko poštovanje i hvalu, no što je zapravo srž fascinacije i neiscrpane inspiracije likom Ivane Orleanske kroz povijest? Intriga se javlja ne samo zbog toga što je njezina priča tako kontroverzna, neobična i dirljiva, već i zbog njenog gotovo jedinstvenog položaja u povijesti. Ivana je univerzalna figura koja je žena, ali nije kraljica, kurtizana, ljepotica, majka, umjetnica bilo koje vrste, niti svetica – barem ne do 1920. godine kada je kanonizirana. Ona izmiče kategorijama u kojima su žene obično postizale viši status koji im osigurava besmrtnost, a ipak ju je stekla. Ona postaje enigma sa vrlo prepoznatljivim opisom: dječaćki stav, kratko ošišana kosa, srednjovjekovna odjeća, oklop, i mješavina duhovnog s fizičkom hrabrošću.⁸

Tijekom šest stotina godina, Ivana Orleanska postala je univerzalna figura koja nudi nešto svakome. Štoviše, diljem svijeta se smatra trijumfalnom personifikacijom svega što je francusko. Stoga nije čudno da je omiljena u kulturnoj produkciji. Postala je predmetom više od dvadeset opera i kazališnih predstava, više od dvadeset značajnih spomenika, bezbroj znanstvenih tekstova, više od šezdeset poznatih slika te preko četrdeset filmova širom svijeta.

Slika 4: Milla Jovovich kao Ivana Orleanska u filmu „The „Messenger„(1999)

⁸ Maddox, Margaret J. Keeping Her in Her Place: The Perpetual Imprisonment of Joan of Arc , University of Arkansas, Ann Arbor, 2004 .

Slika 5: Florence Delay kao Ivana u filmu „Procès de Jeanne d'Arc“ (1962.)

Otkrivanje razloga zašto se Ivana Orleanska urezala u svijest ljudi koji su čuli njezinu priču, do te mjere da je ona bila pričana iznova i iznova dok nije postala dijelom naše kolektivne kulture, predstavlja fascinantno problem. Analizom konteksta u kojem je djelovala – kako za vrijeme njezina života, kada su je njezini sunarodnjaci prihvatili, tako i u kasnijoj slavi, kada su je nove generacije ponovno opisivale i otkrivale – Ivana postaje stvarna osoba s kojom se moguće poistovjetiti. Ivanu Orleansku može se doživjeti manje značajnom ako tvrdimo da njezinu smrt nisu uzrokovali samo slijepi politički neprijatelji Englezi, već i strahovi njezinih vlastitih sunarodnjaka od hereze i njezine subverzivnosti. Također, moglo bi se smatrati da joj umanjujemo vrijednost kada kažemo da njezina veličanstvenost nije samo njezina zasluga, već i zasluga onih koji su je prepoznali; da njezin lik nije oblikovan isključivo njezinom osobnošću, već spletom njezine osobnosti i brojnih drugih okolnosti. Upravo te okolnosti stvorile su hrabru, plemenitu i inspirativnu figuru slobode i istine koju danas poznajemo kao Ivanu Orleansku.⁹

Možda demitologiziranjem želimo da naše herojske figure budu bezvremenske, čiste i neovisne o svim okolnostima, umjesto da se mijenjaju s obzirom na „tlo okolnosti“ u kojima su nastale. Idealizam koji oblikuje vjeru u heroinu poput Ivane Orleanske teško podnosi bilo kakve sumnje u njezinu apsolutnu dobrotu i potpunu odgovornost za tu dobrotu. Međutim, ispunjavanje ove želje za neupitnom plemenitošću može dovesti do osiromašenja bogate povijesne raznolikosti, oslabiti modele koje nam prošlost nudi za buduće učenje i usmjeriti nas prema jednostavnijim

⁹ Warner, Marina. Joan of Arc: the Image of Female Heroism . Knopf, 1981.

shvaćanjima koje nas može prevariti, budući da se odnose na 'stvarnosti' bajki, a ne na složeni tok stvarnosti. Vraćanje Ivane u njezin povijesni kontekst ponovno smješta heroizam u svakodnevni život. Ipak, nijedna stroga analiza, koliko god bila temeljita, ne može učiniti Ivanu i njezinu priču irelevantnom.¹⁰

Ova anahronistička žena oblikovana je da odgovara svakom novom "sadašnjem trenutku" i odražava stvarnosti žena koje se osjećaju progonjenima od patrijarhalnih institucija svog vremena, slično kao što je Ivana bila progonjena od Katoličke crkve. Različiti prikazi Ivane u ovom radu nisu samo različita prepričavanja njenog životnog putovanja, već također "pričaju... još jednu priču, onu o našem pojmu [ženskog] heroizma".

¹⁰ Michelet, Jules. Joan of Arc . The University of Michigan Press, 1957.

2.3. Odjeća kao alat manipulacije i osobni prikaz identiteta

Suprotstavljanje autoritetu često je bilo presudno za mnoge živote, no izgubiti život zbog odjeće, kako bi se izrazila vlastita različitost i neotuđivo „ja“ kroz odjeću, bilo je rijetko. Međutim, Ivanin transvestizam bio je shvaćen izuzetno ozbiljno, ne samo od strane suca u Rouenu koji ju je zbog toga osudio, već i od same Ivane. Njezine vizije i odjeća bili su za nju nerazdvojni, povezani na način koji je oblikovao njezin identitet i djelovanje.¹¹ Ovaj aspekt Ivanine priče naglašava duboku povezanost između njezinih religioznih uvjerenja i osobnog izraza, te važnost odjeće u očuvanju njezinog identiteta i poruke koju je željela prenijeti.

Ivanina odjeća bila je predmet čak pet optužbi, pa iako ne znamo ništa o Ivaninom izgledu, imamo detaljne informacije o njenoj odjeći. Optužba je glasila:

"Optužena je odbacila i potpuno napustila žensku odjeću, s kosom kratko ošišanom i oblikovanom poput mladića, nosila je košulju, hlače, prsluk, s čarapama koje su bile spojene, duge i pričvršćene za spomenuti prsluk s dvadeset kopči, dugačke čarape vezane s vanjske strane, kratki plašt do koljena ili približno, usku kapu, uske čizme ili buskine, duge špine, mač, dagu, oklop, koplje i drugo oružje u stilu vitezova."

Muški atributi korišteni su kao oklop – u svrhe zaštite i napada. Oni su štitili Ivanu od muškaraca, dok su im istovremeno kontrirali oponašajući njihov izgled kako bi preuzeli njihove uloge. Na osobnoj razini, ovo je značilo odbacivanje muškaraca i njihovo smatranje beskorisnima; dok je s društvenog aspekta, to potvrđivalo mušku nadmoć jer je bilo potrebno posuditi njihove karakteristike kako bi se zadovoljile vlastite potrebe i želje.¹²

¹¹ Gordon, Mary. "DESPERATELY SEEKING JOAN - Woman behind the hype." *Commonweal*, vol. 127, no. 5, 10 Mar. 2000, p. 11. Gale Literature Resource Center

¹² Warner, Marina. *Joan of Arc: the Image of Female Heroism*. Knopf, 1981

U sljedećem djelu rad će se baviti kratkom analizom filma: „The Passion of Joan of Arc“ iz 1928. godine.¹³ Vrlo dobro prikazuje odnos između odjeće i osobe koja ju nosi, identitet i kako odjeća također može postati alatom manipulacije.

Na samom početku filma odmah se može vidjeti oštar kontrast između crkvenih figura, monaha i suca koji nose debele plašteve i crkvene haljine uz filcane kape, te Ivane koja prkosno nosi skromnu mušku odjeću – prašnjavi prsluk uz hlače s gležnjevima vezanim lancima.

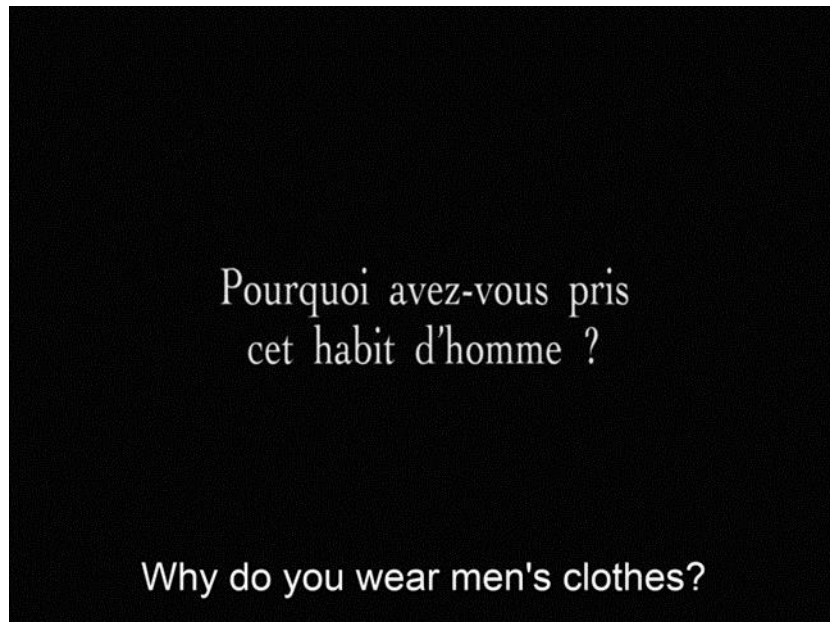

Slika 6: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ (krupni plan Ivaninog tužitelja)

Slika 7: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ (detalj Ivane u lancima)

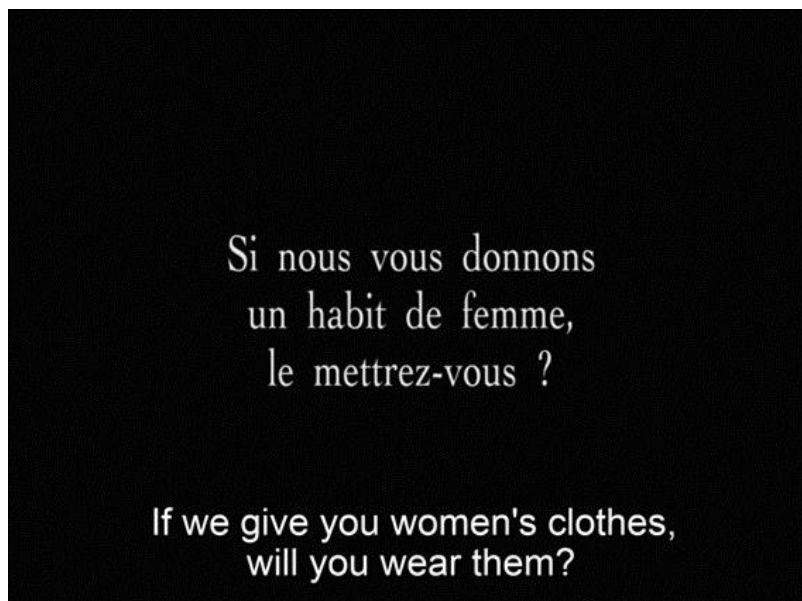
¹³ Dreyer, Carl Th., dir. La Passion de Jeanne d'Ar c, 1928.

Slika 8 :isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („Zašto nosiš mušku odjeću?“)

Pomak od tradicionalne ženske odjeće postao je fokus njenih ispitivača, izazivajući krizu koja dovodi u pitanje njezin identitet, jer Ivanino ignoriranje rodni normi izaziva bijes sudaca.

U zapisnicima suđenja, Ivanina muška odjeća tumačena je kao pokušaj preuzimanja muške vlasti i postala je ključni trenutak u njezinom ispitivanju. Njezino odstupanje od društvenih očekivanja o ženstvenom ponašanju navelo je tužitelje da sumnjaju u čestitost i vjerodostojnost njenih tvrdnji.

Slika 9: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („Ako ti damo žensku odjeću, hoćeš li ju nositi?“)

Muškarci koji su je ispitivali bili su uporni i koncentrirani na njezin izbor odjeće. Jedan od njih je upitao je li Bog bio taj koji joj je naredio da nosi mušku odjeću, na što je Ivana potvrdno klimnula glavom.

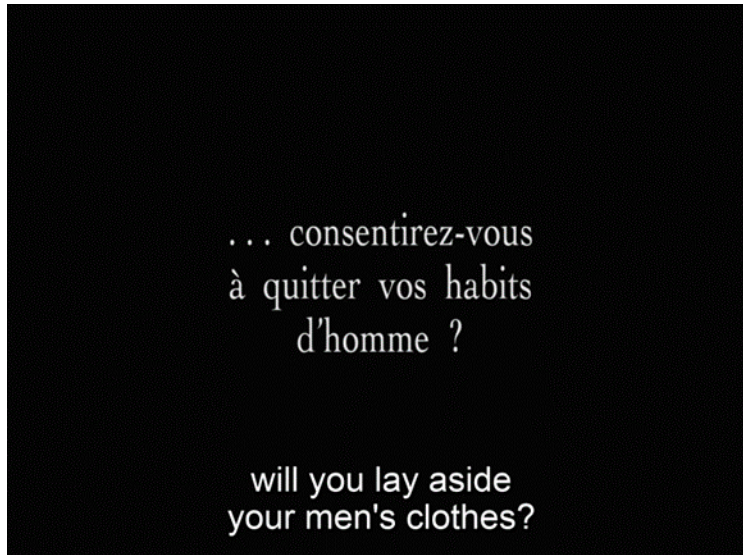
Slika 10: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („Kad završim Božju misiju, nositi ću žensku odjeću.“)

Međutim, opsesija njenom odjećom se nastavlja, te ju pitaju hoće li se odreći muške odjeće ako joj se dopusti prisustvovanje misi. Ubrzo, nošenje muške odjeće, koje je Ivana koristila kako bi izrazila svoj identitet, postaje jedno od mnogih optužbi protiv nje.

Slika 11: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („Ivana, ako ti dopustimo da prisustvuješ misi...“)

Odjeća koju nosi postaje alatom manipulacije, nazvana "nepristojnom" i "bogohulnom". Njezino uporno inzistiranje da je nosi - osobito tijekom mise - dovelo je njezine optužitelje do toga da je ne proglase "Božjom kćeri", već "Sotoninom sluškinjom".

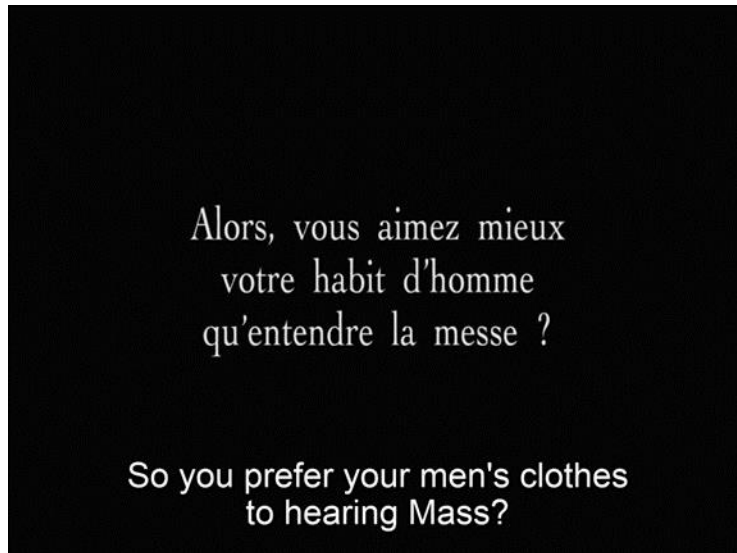

Slika 12: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („hoćeš li se tada odreći muške odjeće?“)

U ovom filmu Ivana ne nosi raskošni oklop, već skromnu odjeću koja simbolizira njezinu unutarnju snagu. Prikazana je kako nosi krunu od trske i drži strijelu, u pozi koja podsjeća na prikaze "Ecce Homo", čime se preobražava u figuru koja oponaša Krista (a njezine patnje, od suđenja do smrti, odražavaju Isusovu muku).

Slika 13: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („Ecce Homo“)

Slika 14: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („Znači biraš nositi mušku odjeću za prisustvo misi?“)

Ivanina odjeća snažno se razlikuje od impozantnih halja crkvenih dostojanstvenika, čije debele i grube tkanine sugeriraju zaštitu. No, ti su dostojanstvenici metaforički zaštićeni svojom arogancijom, koju koriste kao štit protiv Ivane. Jedan od njezinih ispitivača projicira vlastitu nadmoć i oholost na Ivanu, komentirajući kako je "oholost ove žene nečuvena" nakon što ju nisu uspjeli uvjeriti da prizna herezu.

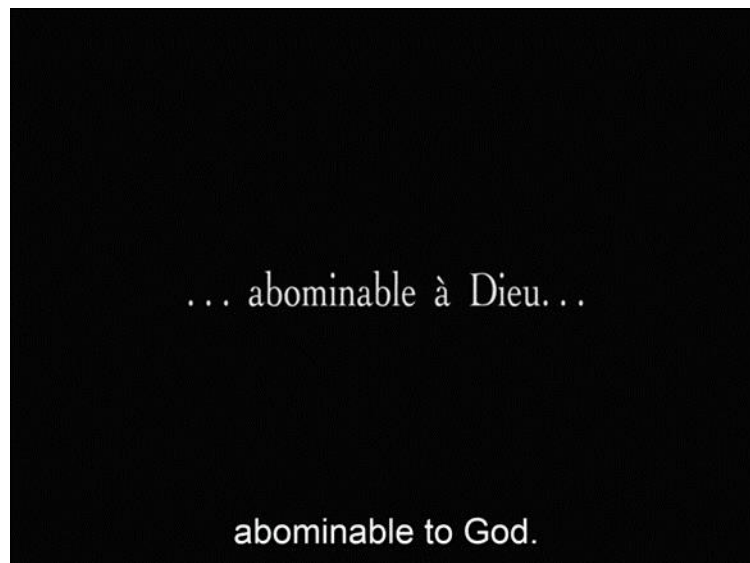

Slika 15: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („...Tu neskromnu odjeću...“)

Ivanina jednostavna odjeća ističe poniznost naspram grandioznosti: kontrast između njezine skromne odjeće i prostranih, voluminoznih halja njezinih tužitelja potičući gledatelja da razmisli o pravoj prirodi snage, otpornosti i identiteta.

Slika 16: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ (Ivana sjedi okružena svojim tužiteljima)

Slika 17: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ („...odvratna Bogu...“)

Ova scena može poslužiti kao nadahnuće za modni izričaj, potičući istraživanje moći odjeće u izražavanju unutarnje snage u suočavanju sa životnim izazovima. Na kraju filma, Ivana pristaje nositi haljinu, više nalik ženskoj odori, jer je prihvatila svoju sudbinu, spremna na najstrašnju smrt – spaljivanje na lomači. Ta skromna odjeća postaje simbol njezine konačne žrtve, dok se njezina duša uzdiže prema nebu, nadvladavajući opresivne klerike. Ova dirljiva scena može se tumačiti kao snažna metafora protiv tiranije, ističući Ivaninu snagu i neuništivi duh onih koji se opiru nepravdi. Njezino će tijelo biti uništeno dok ne ostane ni traga ljudskom obliku, a njezin poraženi stav odražava stanje potpune pokornosti.

Slika 18: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“

Tek tada dopušta sucima da je obuku prema vlastitom izboru, budući da to sada nema nikakvog značaja. Na taj način kao da poručuje da, kada potlačimo nekoga, uništavamo njegovu pravu suštinu te ona prava i autentična bit umire.

Slika 19: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ (Ivana izlazi na svoju smrtnu presudu)

Slika 20: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“ (Ivana na lomači)

2.4. Ivana Orleanska: „zaštitnica visoke mode“

Modni svijet često crpi inspiraciju iz povijesnih ličnosti, a Ivana Orleanska je jedna od onih koje su posebno zanimljive dizajnerima. Ona predstavlja složen simbol: mlada, hrabra ratnica koja je postala žrtva vjerskog fanatizma. No, moda rijetko prikazuje cijelu priču.

Dizajneri često uzimaju samo one elemente Ivanine priče koji su vizualno atraktivni – oklop, kratka kosa, androgina pojava. Time se stvara slika snažne, nezavisne žene, ali se pritom zanemaruju dublji slojevi njezine osobnosti i povijesnog konteksta. Religijski aspekti njezine priče, kao što su vizije i božanski poziv, teško se prenose u modni jezik.

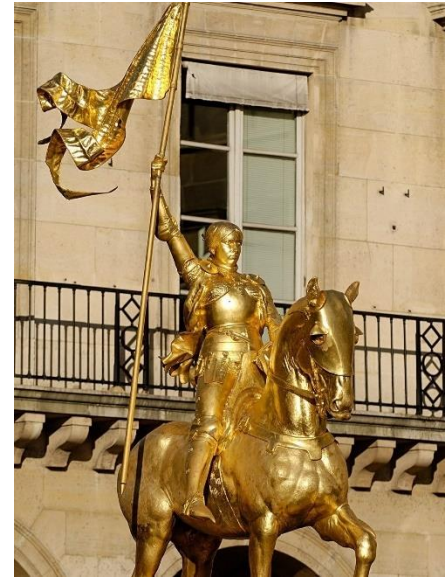
McQueen je bio jedan od rijetkih dizajnera koji je uspio uhvatiti mračniju stranu Ivanine priče, njezinu ranjivost i mučeništvo. No, mnogi drugi dizajneri su se usredotočili na površnije aspekte, pretvarajući Ivanu u modni kliše.

Ovaj trend pretvaranja povijesnih ličnosti u modne ikone postavlja pitanje: do koje mjere je opravdano koristiti povijesne figure za komercijalne svrhe? S jedne strane, moda može popularizirati povijesne događaje i ličnosti, čineći ih dostupnijima široj publici. S druge strane, postoji rizik od banalizacije i izobličenja povijesnih činjenica. Kada dizajneri koriste likove poput Ivane Orleanske, oni često stvaraju nove narative koji se samo djelomično temelje na povijesnoj stvarnosti. To je neizbježno, jer moda je umjetnost koja se bavi interpretacijom i transformacijom. Međutim, važno je biti svjestan da su ove interpretacije često subjektivne i da mogu biti daleko od povijesne istine.

U nastavku, rad će istražiti kako je Ivana Orleanska postala ikona i muza modnog svijeta i kako su različiti dizajneri interpretirali njezin lik u svojim kreacijama.

1. Alexandar McQueen: „Joan“ FW98

Ivana Orleanska bila je središnja tema ove revije. McQueen, koji je često prolazio pored njezina spomenika u Parizu, bio je očaran njezinom složenom poviješću. Za razliku od drugih dizajnera, njega nije privlačila samo njezina ljepota, već i njezina unutarnja snaga i složenost lika. McQueen je često crpio inspiraciju iz povijesnih žena koje su ostavile dubok trag, a Ivana Orleanska je bila jedna od njih.

Slika 21: kip Ivane Orleanske; Emmanuel Frémiet, 1874.

McQueen je za pozivnicu odabrao renesansno remek-djelo Agnese iz Fouquetovog diptiha Melun, Djevice i djeteta okruženog anđelima, naslikanog oko 1452. godine. Njezina slika, s karakterističnim visokim čelom i upletenom kosom, postala je inspiracija za cijeli vizualni identitet revije. Od sofisticirane palete boja do detalja poput visokih čela modela.

Slika 22: Agnese iz diptiha Melun; Jean Fouquet (c.1450)

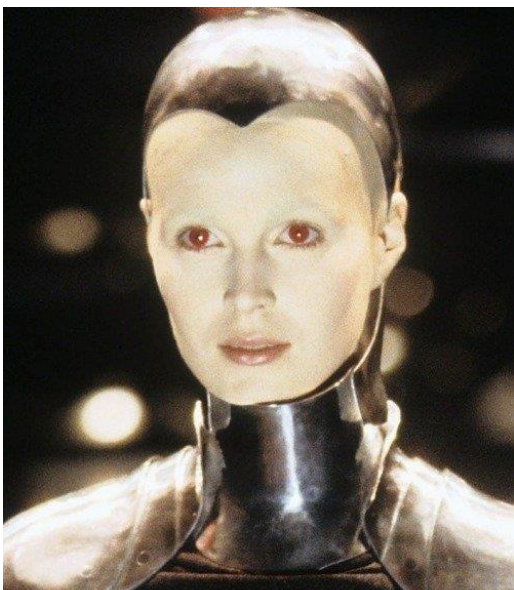
McQueen je stvorio snažnu vizualnu metaforu koristeći modele s obrijanim glavama, plavim pletenicama i zastrašujućim crvenim očima. Ovaj izgled, koji je McQueenov vizažist Val Garland nazvao 'Ivana Orleanska oteta od strane vanzemaljaca', bio je provokativan i upućivao na složene teme kao što su religija, nasilje i identitet.

Slika 24: frizura iz kolekcije „Joan“

Slika 23: pokrivalo za glavu iz kolekcije „Joan“

Slika 25: pokrivalo za glavu iz kolekcije „Joan“

Slika 26: frizura iz kolekcije „Joan“

Revija je održana u mračnom, zastrašujućem prostoru. Crna pista, posuta pepelom, i lusteri koji su se ljuljali iznad glava stvarali su klaustrofobičnu atmosferu. Zidovi su bili obojeni u krvavo crveno, a crveno svjetlo je dodatno naglasilo jezivi ugođaj prožet osjećajem napetosti i nelagode.

Otvarajući reviju, model je nosio kratku haljinu od metalnog lančanog oklopa, koji je sjajio pod svjetlima. Njen izgled je bio nadopunjen celavom glavom i pletenicama koje su padale preko lica, stvarajući intrigantan kontrast između grubog materijala i ženstvenih detalja. Drugi model nosio je varijantu duge haljine od lančanog oklopa, s kapuljačom koja pokriva glavu, stvarajući siluetu koja podsjeća na srednjovjekovne redovnice.¹⁴

Slika 26: model iz kolekcije „Joan“

Slika 25: model iz kolekcije „Joan“

¹⁴Elizaveta Khimicheva. ALEXANDER MCQUEEN - DARKNESS AND DREAMS: Analysing Joan of Arc FW98 <https://gatamagazine.com/articles/fashion/alexander-mcqueen-a-detailed-look-at-joan-of-arc-ss98>

Slika 27: detalj kapuljače

Jedna od ikoničnih odjevnih kombinacija revije bio je ovaj oklop koji je kreirala Sarah Harmanee. Kao očita aludacija na Ivanu Orleansku, modelu su ruke, šake, ramena, vrat i glava bili zaštićeni metalnim dijelovima u kombinaciji s kožnim hlačama.

Slika 28: model iz kolekcije „Joan“

Slika 29: model iz kolekcije „Joan“

U završnom činu svoje revije, McQueen je stvorio potresnu viziju Ivanine pogibije. Model, odjeven u raskošnu haljinu od crvenih perlica i skriven iza crvene maske, stajao je usamljen na pozornici, okružen vatrom. Ovaj bezlični lik simbolizirao je Ivaninu izolaciju i sramotu koju je doživjela zbog svojih uvjerenja. McQueen je, poput mnogih umjetnika, bio očaran Ivaninom snagom i odanošću, ali i njezinom ženstvenošću. Ova nepoznata ženska figura, koja prkosi smrti usred plamena, postala je utjelovljenje McQueenovih žena – snažnih, otpornih i preživjelih. Kroz svoj život, McQueen je bio privučen ženama koje su doživjele duboku patnju, što se vjerojatno može povezati s njegovim vlastitim iskustvom zlostavljanja u djetinjstvu.¹⁵

Slika 30: završni čin revije „Joan“

¹⁵ Rosalind Jana. Joan of Arc, the Patron Saint of High Fashion, <https://artreview.com/joan-of-arc-the-patron-saint-of-high-fashion/>

2. Dilara Findikoğlu: „Joan's Knives“ FW23

Njena jesenska kolekcija iz 2023., predstavljena u Londonu, je "*my little dance of revolution to actually processing your body back*", kaže ona iza kulisa. Kolekcija "Not a Man's Territory" je poziv na ustanak za žene da se ujedine i bore za svoja prava i traže ono što im po pravu pripada: sebe.¹⁶

Turska dizajnerica Dilara Findikoğlu odala je počast Joan d'Arc u svojoj kolekciji koja je bila izravna reakcija na nasilje nad ženama, posebno u kontekstu smrti Mahse Amini u Iranu. Njen model, odjeven u oklop od noževa, nazvan "Joan's Knives", simbolizira žensku snagu i odlučnost da povрати kontrolu nad vlastitim tijelom.

Slika 32: „Joan's knives“ haljina

Slika 31: : „Joan's knives“ haljina

¹⁶ Steff Yotka, sensuality are as sharp as knife blades—and as effective too; <https://www.ssense.com/en-us/editorial/fashion/dilara-findikoglu-interview-fall-2023-runway-show>

3. Christian Dior: Fall 2006 Haute Couture

Modna revija se pretvara u scenu iz bajke, gdje se miješaju povijesni i futuristički elementi. Srednjovjekovne ratnice, goth-punkovi, dame iz četrdesetih i živuće skulpture paradiraju u kostimima koji su jednako čudni koliko i očaravajući.¹⁷

Slika 34: model iz kolekcije

Slika 33: model iz kolekcije

¹⁷ Sarah Mower, Christian Dior Fall 2006 Couture; <https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2006-couture/christian-dior>

Dizajner John Galliano je usavršio militaristički stil koji se pojavio u ranijim Diorovim kolekcijama, istražujući poveznice između povijesnih odjevnih predmeta poput dubleta i hulahopki te stvarajući suvremenu interpretaciju. Kolekcija je prožeta nadrealističnim elementima koji odgovaraju današnjem vremenu, a istovremeno nudi i sofisticirane večernje haljine u pastelnim nijansama.¹⁸

Slika 36: model iz kolekcije

Slika 35: detalj oklopa iz kolekcije

¹⁸ Sarah Mower, Christian Dior Fall 2006 Couture; <https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2006-couture/christian-dior>

4. Jean Paul Gaultier: „Les Tatouages“ Spring 1994 Ready-to-Wear

Gaultierova proljetno-ljetna kolekcija „Les Tatouages“ iz 1994. godine bila je kontroverzna, ali i uzbudljiva mješavina ulične mode, istočnjačke mistike i duha Joan d'Arc.

Nazvana je "Les Tatouages" po obilju trompe-l'oeil tetovaža koje su se protezale kroz cijelu kolekciju (dizajni su bili također šablonirani na tijela modela), postala je definirana izložba tog doba, a Vogue ju je odabrao kao jednu od 25 nezaboravnih revija 1990-ih. Iako će se kasnije u kolekcijama eksplicitnije baviti religijom, ovdje je spojio različite vizije duhovnosti: istočnu mistiku, divlji duh punka i oklopljenu figuru Ivane Orleanske. "Njegova postmodernistička osjetljivost je uvijek transformirati, predajući kognitivnu kontrolu prošlosti intuitivnoj osjetljivosti za sadašnjost", piše povjesničar mode Richard Harrison Martin.¹⁹

Slika 37: model iz kolekcije „Les Tatouages“

Slika 38: model iz kolekcije „Les Tatouages“

¹⁹ Jack Moss, Jean Paul Gaultier's Perfectly Postmodern Fashion Show; <https://www.anothermag.com/fashion-beauty/10872/jean-paul-gaultier-s-perfectly-postmodern-fashion-show>

Finale revije bilo je obilježeno inovativnom fuzijom povijesne mode i moderne estetike. Dizajner je dekonstruirao srednjovjekovne haljine i korzete, a zatim ih preoblikovao u futuristične oklope od metalnih ploča i pletiva. Ovaj kontrast između prošlosti i budućnosti, muškog i ženskog, stvorio je snažnu modnu poruku. Inspiracija Ivanom Orleanskom dodatno je naglasila snagu i odvažnost ovih kreacija.

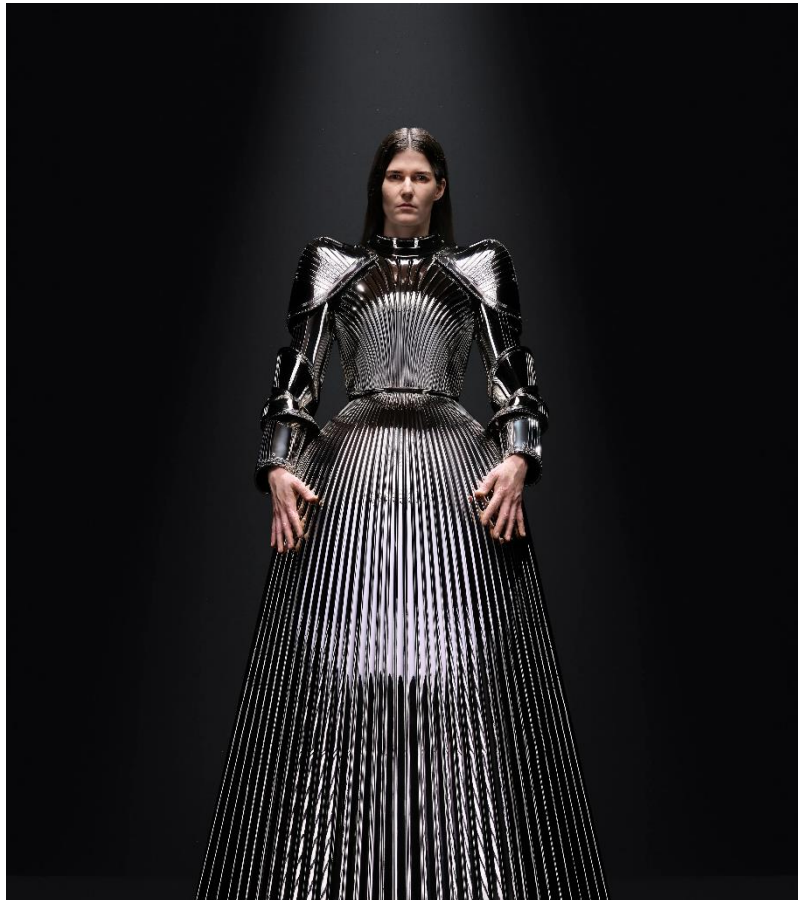
Slika 39: model iz kolekcije „Les Tatouages“

Slika 40: model iz kolekcije „Les Tatouages“

5. Balenciaga: FW23 Haute Couture

Balenciaga je na haute couture reviji predstavila svoju inovativnu interpretaciju lika Ivane Orleanske. Umjetnica Eliza Douglas pojavila se kao svetica u masovnoj 3D printanoj, 36-kilogramskoj oklopnoj haljini od galvanizirane smole s poliranom kromiranom završnicom. 'Mislio sam da ako bi Ivana Orleanska nosila ovakav oklop', rekao je kreativni direktor Demna Gvasalia nakon revije, 'ne bi je spalili na lomači.' Naravno Demnina namjera nije bila implicirati da je jedina stvar koja je stajala između devetnaestogodišnje djevojke i njezinog mučnog pogubljenja bila Balenciaga haljina, već da je ova haljina ponuđena kao subverzivna alternativa: pridržavanje ženske siluete bez gubitka onih važnih konotacija hrabrosti i zaštite.²⁰

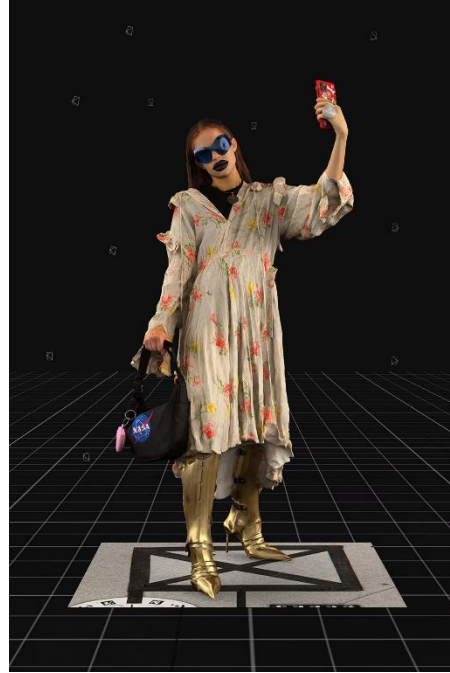
Slika 41: „Ballgown of Armour“

²⁰ Rosalind Jana. Joan of Arc, the Patron Saint of High Fashion, <https://artreview.com/joan-of-arc-the-patron-saint-of-high-fashion/>

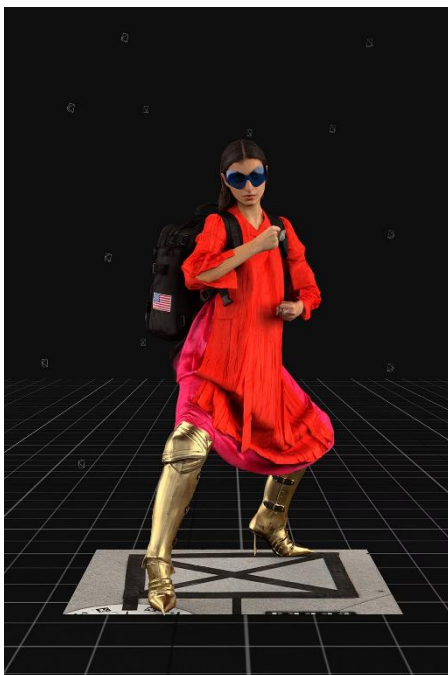
Balenciaga prvi put spominje Ivanu u svojoj „Fall 2021 Ready-toWear“ kolekciji, stvarajući futurističku srednjovjekovnu estetiku u obliku oklopljenih čizama s potpeticama. Demna je svoju verziju Ivane opisao kao 'modernog pacifističkog ratnika'.

Slika 45: model iz kolekcije

Slika 44: model iz kolekcije

Slika 43: model iz kolekcije

Slika 42: model iz kolekcije

2.5. Sinergija muškosti i ženstvenosti Ivane Orleanske

Ivana Orleanska je od svog vremena do danas zadržala neosporivu fascinaciju javnosti. Njezina priča se kontinuirano reinterpreterira, prilagođavajući se duhu svakog doba, ali uvijek noseći sa sobom dvojaku narativnu funkciju – slavljenja i ograničavanja. Iako je njezino herojsko djelovanje povijesna činjenica, u brojnim literarnim i filmskim adaptacijama njezin status heroja se uvijek problematizira zbog njezina spola. Ova fascinacija i istovremena ograničenja proizlaze iz činjenice da je Ivana svojim djelima prešla društveno utvrđene granice ženskog roda, predstavljajući tako anomalije u kontekstu tradicionalnih shvaćanja herojstva, kako u mitologiji, tako i u suvremenoj psihologiji.

Slika Ivane Orleanske, koja naoružana vodi muškarce u bitku, snažna je i problematična za oba spola u androcentričnoj kulturi. Za žene, ona predstavlja simbol osnaživanja i snage. S druge strane, za muškarce može izazvati trenutne osjećaje patriotizma i zaštitničkog instinkta, ali na dubljoj razini ugrožava društveni poredak time što izdvaja ženu iz njezina uobičajenog mjesta podređenosti i pasivnosti. Budući da je Ivana Orleanska igrala ključnu ulogu u Stogodišnjem ratu između Engleske i Francuske, njezina povijesna prisutnost mora se priznati, iako možda samo kao fusnota, dok romantična priroda njezine priče potiče njenu čestu umjetničku obradu.²¹

U klasičnim mitovima, iz kojih je izveden veliki dio terminologije moderne psihologije, svi heroji su muškarci. Bez obzira na njihovo ponašanje prema onima koji su slabiji od njih, heroji se percipiraju kao "dobri" i "plemeniti", ali nikad "loši". Žene u mitovima su "dobre" ili "loše" ovisno o tome ponašaju li se podložno ili agresivno. U psihologiji Sigmunda Freuda žene se smatraju inferiornima muškarcima, a nedostatak penisa se percipira kao temelj njihove samopercepcije i samopoštovanja. Freud je smatrao sposobnost rađanja sina koji može biti potpuno ljudsko biće najboljim i najvišim dostignućem koje žena može postići. Carl Jung je smatrao da je žensko ponašanje na neki način "suprotno" muškom ponašanju. U njegovoj teoriji arhetipova - prethodno postojećih obrazaca ponašanja ukorijenjenih u ljudskoj psihi pri rođenju - određeni obrasci su označeni kao "muški", a drugi kao "ženski". Muški arhetipovi su utjelovljeni

²¹ Maddox, Margaret J. Keeping Her in Her Place: The Perpetual Imprisonment of Joan of Arc , University of Arkansas, Ann Arbor, 2004 .

kao takvi ljudski tipovi kao što su kralj, svećenik, otac, spasitelj, ratnik i mudrac. Ženski arhetipovi uključuju majku, djevicu, vješticu i prostitutku. Atributi različitih arhetipova također se obično tipuju kao "muški" ili "ženski". Karakteristike poput racionalnosti, snage, liderstva, hrabrosti i mudrosti smatraju se "muškim", dok se one poput nježnosti, slabosti, iracionalnosti, osvetoljubivosti i obmane obično označavaju kao "ženske". Muškarac koji iskazuje "žensko" ponašanje obično se smatra predmetom prezira dok žena koja iskazuje "muške" kvalitete postaje predmetom zabrinutosti.²²

Filmske interpretacije Ivane Orleanske odražavaju paradoksalni položaj francuskih žena. Ona počinje djelovati s istinskom neovisnošću i autonomijom; međutim, i dalje je jasno da muškarci imaju stvarnu moć u društvu. Iz tog razloga, ona je prikazana s više muških kvaliteta i portretirana kao uzurpator muških privilegija. Ivanin muški, aktivan karakter na ekranu u tom razdoblju ispunjava novu ulogu za žene u Francuskoj, ali također prenosi društveno znanje da su muškarci i dalje jedini koji imaju stvarnu moć, te da bi žena željela biti pravi, aktivni heroj, morala je u biti postati muškarac.

Ovakvo prikazivanje Ivane kao "muškog alter ega" odražava dublje društvene norme koje su ograničavale žensku ulogu. Žene koje su željele ostvariti nešto značajno često su morale usvojiti muške karakteristike kako bi bile shvaćene ozbiljno. Međutim, ovo nije značilo da su žene doista željele postati muškarcima. Transvestizam koji je čest u filmskim prikazima Ivane je zanimljiv fenomen. On istovremeno umanjuje njezinu ženstvenost i naglašava njezinu različitost, ali je ne pretvara u muškarca. To je više simbol njezine borbe protiv društvenih normi nego stvarna želja za promjenom spola.²³

Važno je napomenuti da se ova filmska reprezentacija Ivane mora promatrati u kontekstu vremena u kojem je nastala. U poratnoj Francuskoj, žene su dobivale neke nove slobode, ali su te slobode bile ograničene unutar postojećeg patrijarhalnog sistema. Heteroseksualni brak je i dalje bio temelj društva, a od žena se i dalje očekivalo da se uklope u tradicionalne ženske uloge.

Nesigurnost Ivane oko svog identiteta upućuje na temeljni paradoks ženskog transvestizma. S jedne strane, odbacivanjem ženstvenosti i usvajanjem muških obilježja, žena se čini

²² Luecke, Julianna, "Joan of Archetype: Gendered Images of Joan's Heroism in French Cinema" (2020).

²³ Warner, Marina. Joan of Arc: the Image of Female Heroism . Knopf, 1981.

dehumaniziranom i odvojenom od tradicionalnih rodnih uloga. S druge strane, upravo taj čin otpora omogućuje joj da preuzme aktivnu ulogu u društvu i izrazi svoju snagu. Međutim, unutar društvenog poretka koji je jasno podijeljen na muški i ženski svijet, žena koja se ne uklapa u niti jedan od ta dva pola ostaje u sivoj zoni, lišena osjećaja pripadnosti. Ivana je u svojoj borbi za pravdom usvojila muške atribute poput hrabrosti i odlučnosti, koje su se u to vrijeme smatrale isključivo muškim vrlinama. Tako je povezala svoju želju za pravdom s muškim idealima, vjerujući da će joj muška uloga omogućiti da učinkovitije djeluje. Međutim, upravo to povezivanje s muškim svijetom je učinilo njezinu poziciju ranjivom. Njeni protivnici su tvrdili da je njezin muški izgled i ponašanje samo maska, a njezine tvrdnje o božanskom pozivu – obmana.²⁴

U konačnici, Ivana je bila osuđena na neuspjeh jer je pokušala spojiti nespojivo – žensku želju za samoizražavanjem i muški svijet koji je takvu želju odbacivao. Njezina priča je tragična, ali i snažna, jer svjedoči o težnji jedne žene da pređe granice koje joj je nametnulo društvo.

²⁴ Gordon, Mary. "DESPERATELY SEEKING JOAN - Woman behind the hype." *Commonweal*, vol. 127, no. 5, 10 Mar. 2000, p. 11. Gale Literature Resource Center

3. EKSPERIMENTALNI DIO

3.1. O kolekciji

Kolekcija inspirirana Ivanom Orleanskom počela se razvijati na Erasmus+ razmjeni u Ljubljani, na NTF-u. Ova kolekcija osim ilustracija bit će prikazana i kroz stavku modne revije u kojoj se prvotno predstavila, te modnog editorijala.

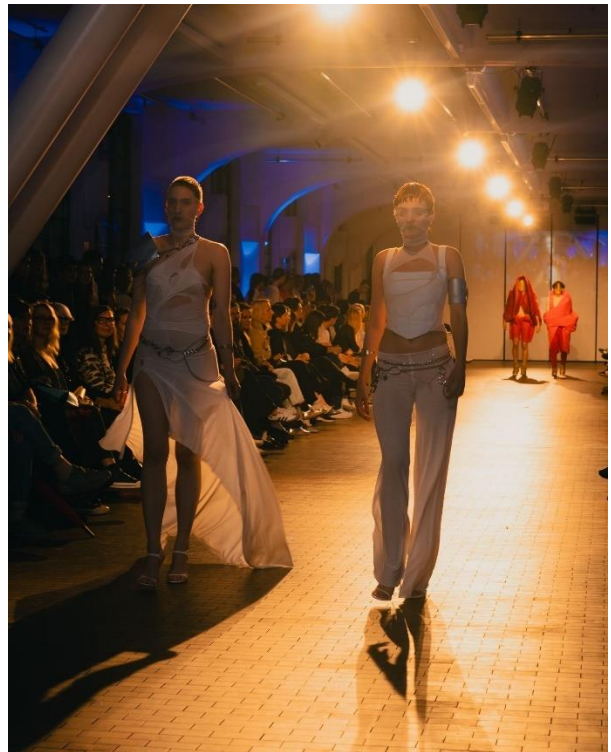
Kolekcija je inspirirana Ivanom Orleanskom i na koje načine je moguće predstaviti njenu unutarnju snagu te sinergiju njene ženstvenosti i muškosti. Nakit je zamišljen da podsjeća na oklop te kombinacijom metalnih i teških predmeta simbolizira muški dio dok odjeća svojom bjelinom i prozirnom teksturom stvara kontrast te prikazuje nježni ženski dio.

U editorijalu svaka modna kombinacija priča svoju priču, svaka posebno i zajedno. Prva kombinacija sa haljinom prikazuje prvu fazu Ivanina života kao „žene ratnice“ i njenu izdržljivost i hrabrost.

Druga kombinacija s korzetom i hlačama prikazuje Ivanu u fazi očaja i poraženosti.

U trećoj fazi, na zajedničkim fotografijama, poruka je utjehe, utjelovljenja i sinergije.

3.2. Revija

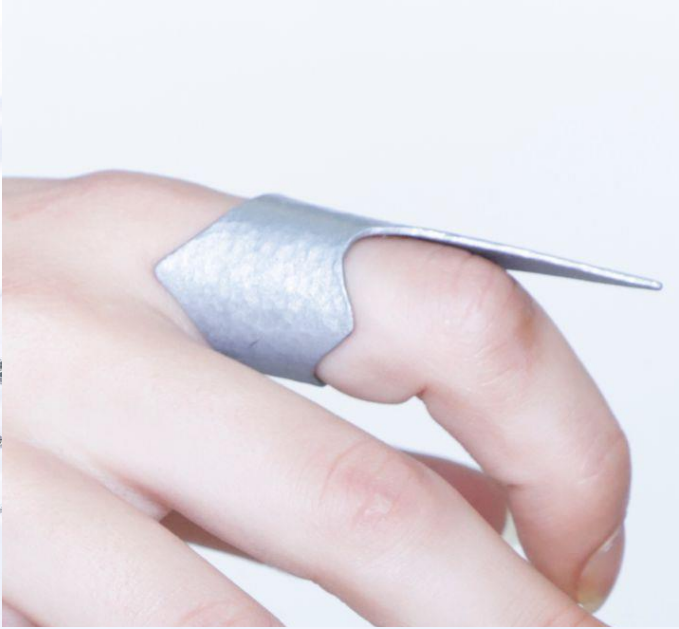

3.3. Nakit

3.4. Editorijal

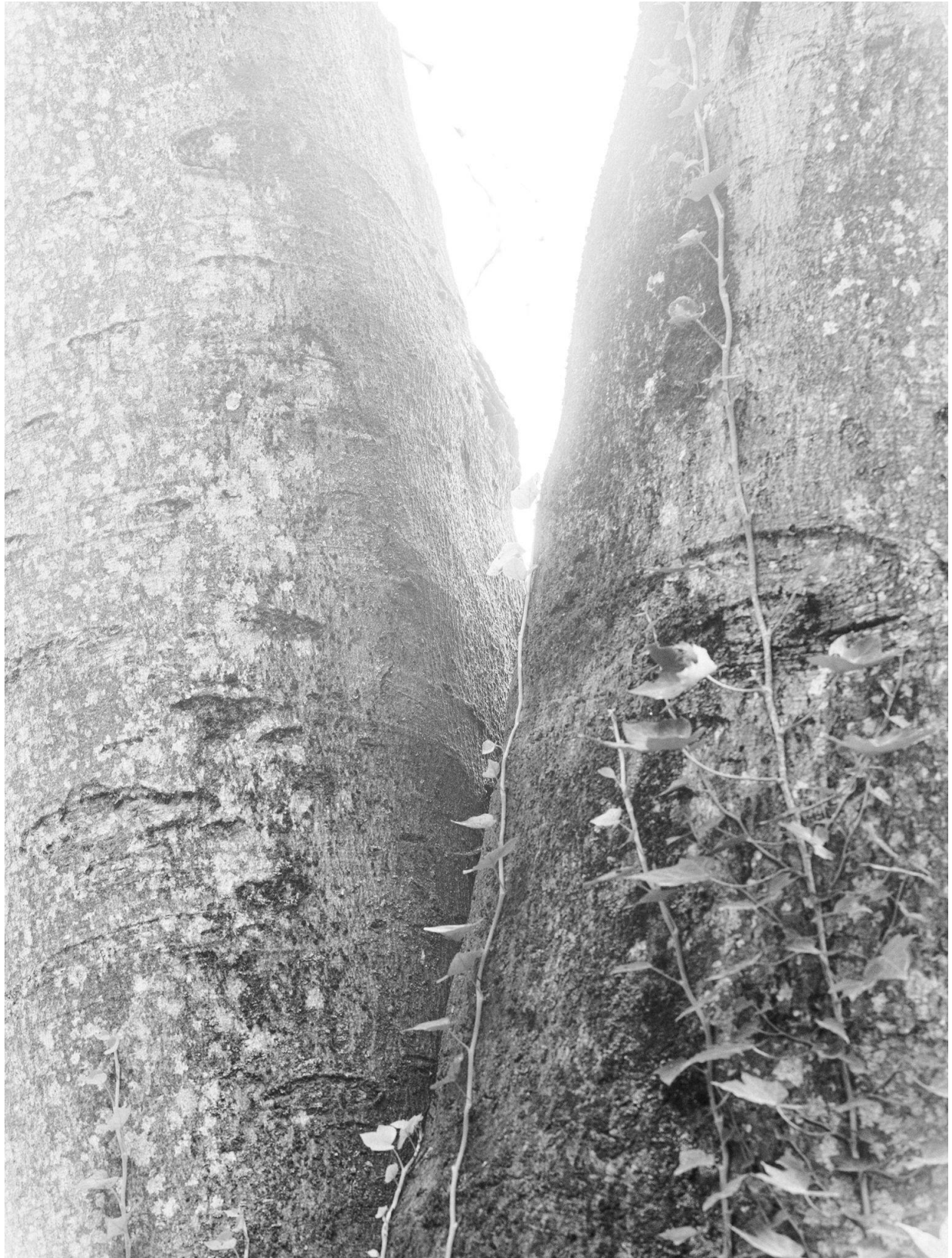

3.5. Ilustracije

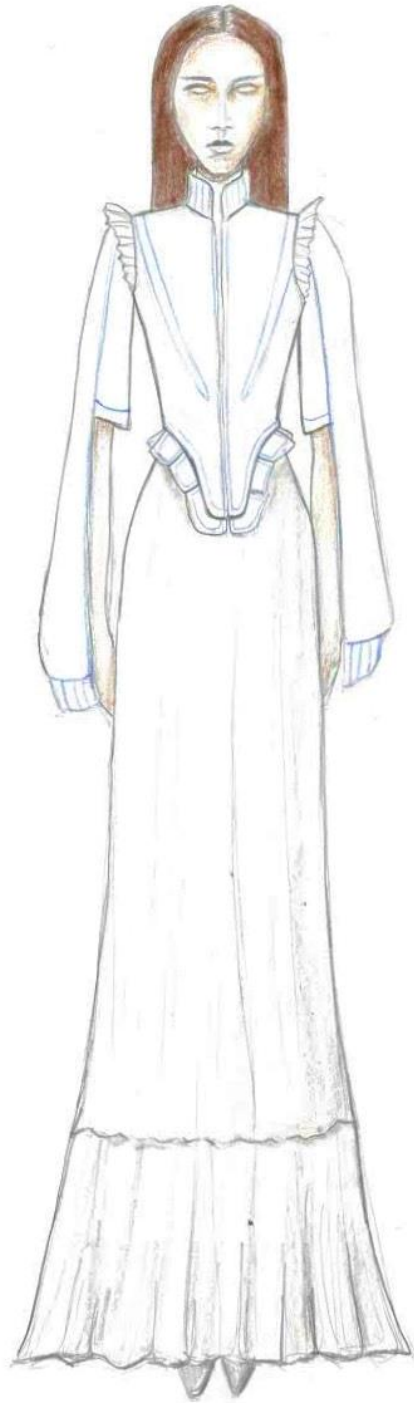

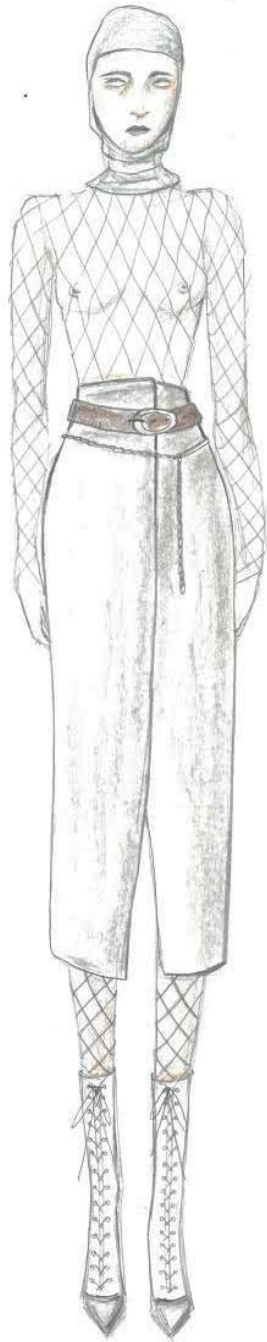

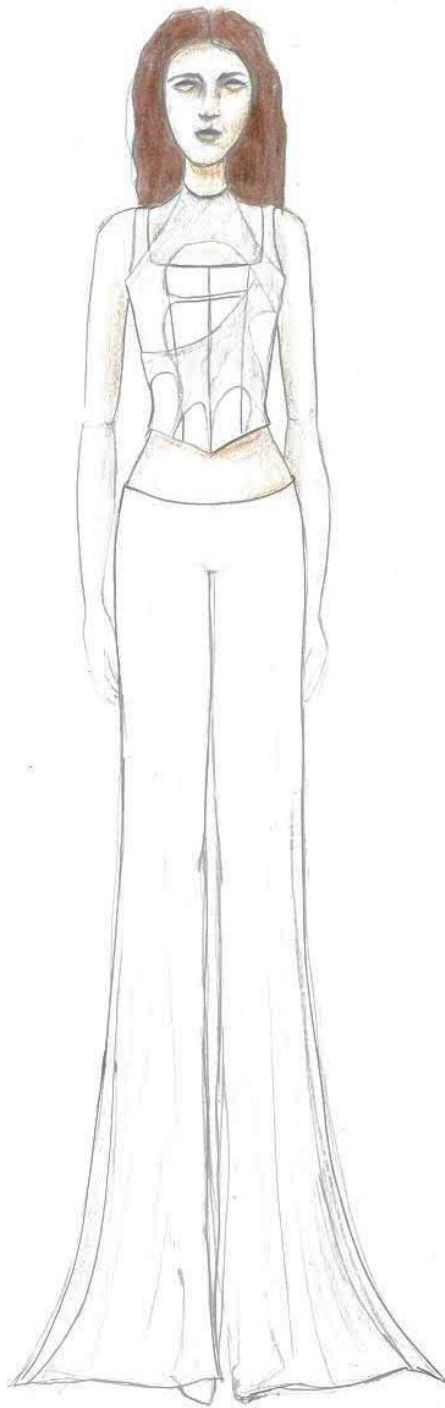

4. ZAKLJUČAK

Kroz ovaj rad cilj je bio upoznati Ivanu kroz više aspekata i prikazati je kao pravu osobu koja je stvarno nekad postojala. Nažalost kroz povijest njena priča se izokretala i sve više postaje poput kakve marionete i dio „mita“. Ovaj rad prvo kroz njen život od samog početka, gradi temelj, kakva je Ivana bila osoba i koji su bili njeni glavni ciljevi. Uz potkrijepu činjenica iz literature odvaja se Ivana kao povijesna osoba od Ivane kao „fiktivnog lika“.

Glavna inspiracija za ovaj rad bila je sinergija ženstvenosti i muškosti Ivane koja je oduvijek bila intrigantna. Ivana je inspirirala mnoge umjetnike kroz povijest da istražuju granice i da kroz njen lik utjelove neku novu nadu i potragu za identitetom. Mnogi modni dizajneri koji su spomenuti u ovom radu, pretaču Ivaninu priču u svijet mode i ni ne znajući, Ivana postaje jedna od glavnih i „najopjevanijih“ muza.

Ivana Orleanska dotakla je puno života svojom pričom i postala vječnom inspiracijom. Moćan je primjer kako jedna žena, u svijetu kojim vlada patrijarhat, može promijeniti svijet.

5. LITERATURA I IZVORI

LITERATURA

- Pernoud, R. (1982). *Joan of Arc: Her Story*. Palgrave Macmillan.
- Vale, M. (1974). *Charles VII*. University of California Press.
- Fraioli, D. A. (2005). Joan of Arc and the Hundred Years War. Greenwood Press.
- Hobbins, D. T. (2005). The Trial of Joan of Arc. Harvard University Press.
- Anderson, B. S., & Zinsser, J. P. (1988). A History of Their Own: Women in Europe from Prehistory to the Present. Oxford University Press.
- Maddox, Margaret J. Keeping Her in Her Place: The Perpetual Imprisonment of Joan of Arc , University of Arkansas, Ann Arbor, 2004 .
- Warner, Marina. Joan of Arc: the Image of Female Heroism . Knopf, 1981.
- Michelet, Jules. Joan of Arc . The University of Michigan Press, 1957.
- Gordon, Mary. "DESPERATELY SEEKING JOAN - Woman behind the hype." Commonweal, vol. 127, no. 5, 10 Mar. 2000, p. 11. Gale Literature Resource Center
- Luecke, Julianna, "Joan of Archetype: Gendered Images of Joan's Heroism in French Cinema" (2020).

FILM

- Dreyer, Carl Th., dir. La Passion de Jeanne d'Ar c, 1928.

WEB IZVORI

- Yvonne Lanhers; St. Joan of Arc; <https://www.britannica.com/biography/Saint-Joan-of-Arc>
- Elizaveta Khimicheva. ALEXANDER MCQUEEN - DARKNESS AND DREAMS: Analysing Joan of Arc FW98 <https://gatamagazine.com/articles/fashion/alexander-mcqueen-a-detailed-look-at-joan-of-arc-ss98>
- Rosalind Jana. Joan of Arc, the Patron Saint of High Fashion, <https://artreview.com/joan-of-arc-the-patron-saint-of-high-fashion/>
- Steff Yotka, sensuality are as sharp as knife blades—and as effective too; <https://www.ssense.com/en-us/editorial/fashion/dilara-findikoglu-interview-fall-2023-runway-show>
- Sarah Mower, Christian Dior Fall 2006 Couture; <https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2006-couture/christian-dior>
- Jack Moss, Jean Paul Gaultier's Perfectly Postmodern Fashion Show; <https://www.anothermag.com/fashion-beauty/10872/jean-paul-gaultier-s-perfectly-postmodern-fashion-show>

6. POPIS SLIKA

- Slika 1: Koronacija Charlesa VII; Jean-Auguste-Dominique, 1854.

<https://www.britannica.com/biography/Saint-Joan-of-Arc>

- Slika 2: Elsie Howie odjevena kao Ivana Orleanska

<https://exhibitions.lib.udel.edu/votes-for-delaware-women/exhibition-item/elsie-howey-as-joan-of-arc-in-e-sylvia-estelle-sylvia-pankhurst-1882-1960-the-suffragette-the-history-of-the-womens-militant-suffrage-movement-1905-1910-title-page-new-york-st/>

- Slika 3: : propagandni poster Haskell Coffina

<https://www.great-republic.com/blogs/news/haskell-coffin-an-impactful-style>

- Slika 4: Milla Jovovich kao Ivana Orleanska u filmu „The „Messenger„(1999)

<https://rogersmovienation.com/2022/12/27/classic-film-review-the-fine-madness-that-was-the-messenger-the-story-of-joan-of-arc1999/>

- Slika 5: : Florence Delay kao Ivana u filmu „Procès de Jeanne d'Arc“ (1962.)

<https://m.imdb.com/title/tt0059616/>

- Slika 6-20: isječak iz filma „La passion de Jeanne d'Arc“

Dreyer, Carl Th., dir. La Passion de Jeanne d'Arc, 1928.

- Slika 21: : kip Ivane Orleanske; Emmanuel Frémiet, 1874.

https://en.wikipedia.org/wiki/Jeanne_d%27Arc_%28Fr%C3%A9miet%29

- Slika 22: : Agnese iz diptiha Melun; Jean Fouquet (c.1450)

<https://www.jeanne-darc.info/art-image/>

- Slika 23-30: Kolekcija „Joan“

<https://gatamagazine.com/articles/fashion/alexander-mcqueen-a-detailed-look-at-joan-of-arc-ss98>

- Slika 31-32: : „Joan's knives“ haljina

<https://www.ssense.com/en-us/editorial/fashion/dilara-findikoglu-interview-fall-2023-runway-show>

- Slika 33-36: modeli iz kolekcije Christian Dior: Fall 2006 Haute Couture

<https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2006-couture/christian-dior>

- Slika 37-40: modeli iz kolekcije Jean Paul Gaultier: „Les Tatouages“ Spring 1994 Ready-to-Wear

<https://www.anothermag.com/fashion-beauty/10872/jean-paul-gaultier-s-perfectly-postmodern-fashion-show>

- Slika 41-45: modeli iz modne kuće Balenciaga

<https://www.balenciaga.com/en-us/winter-23?srsltid=AfmBOooD81b-xr1hIqCkGpPnGBDnauXQVp27jP1LN211BcrCZgEBfVbg>